

رهنمودهائی برای آموزش فرهنگ رویکردهای عملی به ارتباطات بینافرهنگی

نویسندگان:

آنه سی. وینترگرست

جو مک وی

مترجمان:

دکتر معصومه استاجی

(عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی)

دکتر رضامراد صحرایی

(عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی)

زینب امیری

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

- سرشناسه Wintergerst, Ann C. آن سی. وینترگست،
عنوان و نام پدیدآور رهنمودهایی برای آموزش فرهنگ: رویکردهای عملی به ارتباطات بینافرهنگی / نویسندگان آنه سی. وینترگست و مکوی، جو؛ مترجمان معصومه استاجی، رضامراد صحرایی، زینب امیری.
مشخصات نشر تهران: نشر نویسه پارسی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری ۳۳۵ صفحه
شابک ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۳۰-۸۶-۸
وضعیت فهرست نویسی فیپا
یادداشت عنوان اصلی: c2011, Tips for teaching culture : practical approaches to intercultural communication
موضوع زبان انگلیسی -- راهنمای آموزشی - خارجیان «English language -- Study and teaching -- Foreign speakers»
موضوع زبان انگلیسی آمریکایی -- جنبه‌های اجتماعی «English language -- Social aspects -- United States»
موضوع مهارت‌های زبانی -- ایالات متحده «Language arts -- United States»
موضوع آموزش و پرورش چند فرهنگی -- ایالات متحده «Multicultural education-- United states»
موضوع کودکان - زبان «Children -- Language»
شناسه افزودن مکوی، جو McVeigh, Joe
شناسه افزودن استاجی، معصومه، ۱۳۵۷ -، مترجم
شناسه افزودن صحرایی، رضامراد، ۱۳۵۵ -، مترجم
شناسه افزودن امیری، زینب، ۱۳۶۹ -، مترجم
رده بندی کنگره LB۱۵۷۶/و۹۹۱۳۹۷
رده بندی دیویی ۴۲۸/۲۴
شماره کتابشناسی ملی ۵۵۳۴۸۲۴

این کتاب ترجمه‌ای است از:

Tips for teaching culture

Practical approaches to intercultural communication

©2011 by Pearson Education, Inc.

نویسندگان: آنه سی. وینترگرست Ann C. Wintergerst

جو مک‌وی Joe McVeigh

مترجمان: معصومه استاجی، رضامراد صحرایی، زینب امیری

طراح جلد، گرافیک، ناظر فنی هنری: محمد محرابی

صفحه‌آرایی: محمد محرابی

ناشر: نشر نویسه پارسی

دفتر انتشارات: ۰۲۱-۷۷۰۵۳۲۴۶

فروشگاه: ۰۲۱-۷۶۴۶۱۰۰۷

سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۴۵۵۴۵۵۴۱۴۲

وبگاه: www.neveeseh.com

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۸

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۳۰-۸۶-۸

چاپ و صحافی: نقطه

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

کلیه حقوق محفوظ و متعلق به «نشر نویسه پارسی» است.
تکثیر و انتشار این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه، بدون مجوز قبلی و کتبی
ممنوع و مورد پیگیری قانونی قرار خواهد گرفت.

زبان‌شناسی کاربردی	شماره مسلسل انتشارات
۹	۸۶

زبان فارسی یکی از مهم‌ترین ارکان هویت ما ایرانیان است. این زبان، در کنار زبان لاتین و زبان سانسکریت، یکی از سه زبان کلاسیک جهان است اما یک تفاوت مهم با آنها دارد.

زبان فارسی امروز، نه یک شاخه یا به تعبیر زبان‌شناسان یک خواهر از زبان فارسی باستان، بلکه خود همان زبان است که در گذر قرن‌ها، زنده و بالنده باقی مانده و به یک گنجینه عظیم معرفتی تبدیل شده است. بی‌تردید، زبان فارسی کهن‌ترین نظام ارتباطی زنده بشری است که روزگاری زبان میانجی بخش عظیمی از جهان بوده است. هم‌اکنون نیز، اگرچه زبان رسمی سه کشور ایران، افغانستان و تاجیکستان است، اما در بیش از ده کشور دیگر نیز سخنور بومی دارد که از آن جمله می‌توان به عراق، ترکیه، ارمنستان، گرجستان، ترکمنستان، قزاقستان، ازبکستان و حتی بخش‌هایی از داغستان روسیه اشاره کرد.

این سابقه دیرپا زبان فارسی را، بسان یک درخت زنده کهنسال، به نماد بالندگی فرهنگ و هویت ما ایرانیان تبدیل کرده است. نگاهی به سیر تحولات اجتماعی و فرهنگی اعصار و قرون مختلف نشان می‌دهد که زبان فارسی، همچون یک مادر فداکار، هویت و فرهنگ اصیل ما ایرانیان را در خود حفظ کرده است. تاریخ گواهی می‌دهد که فرهنگ و اصالت امروز ما ایرانیان بدون زبان فارسی، امکان بقا نداشته است.

امروز، این زبان پرمغز و گوش‌نواز در بیش از هشتاد کشور جهان بطور رسمی در دانشگاه‌ها و حتی مدارس آموزش داده می‌شود. اگر مراکز آموزشی غیررسمی را نیز در نظر بگیریم، می‌توان ادعا کرد که زبان فارسی در بیش از یکصد کشور جهان آموزش داده می‌شود. تردیدی نیست که هر جا زبان فارسی هست، فرهنگ و معرفت و اصالت نهفته در ذات آن نیز می‌تواند حضور داشته باشد؛ مشروط بر آنکه آموزش زبان فارسی به مثابه یک نظام ارتباطی هدف غایی نباشد؛ بلکه این آموزش مقدمه درک فرهنگ و آداب و ادبیات نهفته در زبان فارسی باشد.

زبان و فرهنگ رابطه‌ای تنگاتنگ دارند به گونه‌ای که می‌توان گفت هیچ زبان طبیعی‌ای بدون ویژگی‌های فرهنگی‌اش امکان بقا ندارد. اساساً، مهمترین دلیل

نپایداری نظام‌های ارتباطی غیرطبیعی یا مصنوعی، مثل اسپرانتو و مانند آن، که ساختاری بسیار ساده دارند و به راحتی یاد گرفته می‌شوند، بی‌فرهنگی آنهاست. فرهنگ ریشه زبان است و زبان محصول فرهنگ. البته در این تمثیل باید به مفهوم واقعی فرهنگ و دیدگاه‌های مختلف پیرامون آن، از جمله کلان‌فرهنگ^۱ و خردفرهنگ^۲ توجه داشت (ن.ک فصل ۲۱ کتاب حاضر).

فرهنگ از آن جهت مهم و حیاتی است که آئینه هویت، نگرش، هنجارها، باورها و همه ارزش‌های واقعی اهل هر زبان است. به همین دلیل، آموزش فرهنگ جزء لاینفک آموزش زبان است و دستیابی به توانش ارتباطی مؤثر، بدون یادگیری فرهنگ و مفاهیم فرهنگی پایه ممکن نیست. بی‌جهت نیست که بسیاری از محققان و پژوهشگران زبان و زبان‌آموزی، فرهنگ را پس از مهارت‌های چهارگانه زبانی (شنیدن، صحبت کردن، خواندن و نوشتن)، مهارت پنجم به‌شمار می‌آورند؛ یعنی همانند سایر مهارت‌ها، باید آن را بصورت هدفمند و برنامه‌ریزی شده آموزش داد.

تاکنون، فقط در ایران، حدود ۳۵۰ عنوان کتاب برای آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان تألیف شده است (دبیرمقدم و همکاران، ۱۳۹۶)^۳. در خارج از ایران نیز، بیش از ۱۰۰ عنوان کتاب در کشورهای مختلف تألیف گردیده است. نگاهی نقادانه به این آثار ما را به دو نکته رهنمون می‌شود:

۱) آموزش فرهنگ اساساً مورد توجه مؤلفان نبوده است و آنها هیچ طرح و برنامه مشخص و هدفمندی برای آن نداشته‌اند. اکثر قریب به اتفاق آثاری که در ایران تألیف شده‌اند، از این دسته‌اند.

۲) آموزش فرهنگ مورد توجه بوده، اما فرهنگی که در کتاب‌ها بازنمایی شده برداشت ناقص و حتی سوگیرانه منفی مؤلفان بوده است.

کتاب رهنمودهایی برای آموزش فرهنگ (وینترگرست و مک‌وی، ۲۰۱۰)، با این هدف ترجمه شد که مدرسان و آموزگاران زبان فارسی، درکنار توجه به توانش زبانی فارسی‌آموزان، به توانش ارتباطی و خصوصاً ارتباط بینا فرهنگی آنها نیز توجه

¹ big C culture

² small c culture

^۳ کتابشناسی توصیفی آفا (۱۳۹۶)، به کوشش

محمد دبیرمقدم و همکاران، تهران: انتشارات

دانشگاه علامه طباطبائی.

کنند و برای آن برنامه‌ریزی هدفمند و ساختارمند داشته باشند. این کتاب در ۸ فصل تنظیم شده و مجموعاً در قالب ۵۲ فعالیت ارتباطی، ۵۲ رهنمود برای آموزش فرهنگ در کلاس‌های زبان دوم / خارجی پیشنهاد داده است.

فصل اول کتاب، به بررسی «مفهوم فرهنگ» پرداخته و برای آنکه خوانندگان به درک عمیق و موثری از این مفهوم دست یابند، ۶ فعالیت ارتباطی جالب و جذاب را معرفی نموده است. فصل دوم، «رابطه زبان و فرهنگ» را به زبانی ساده و قابل فهم توضیح داده است. در این فصل نیز، ۸ رهنمود در قالب ۸ فعالیت ارتباطی کلاسی معرفی شده است. فصل سوم به «ارتباطات غیرکلامی» و مفهوم آنها در فرهنگ‌های مختلف اختصاص یافته است. این فصل حاوی اطلاعات جالبی درباره ارتباطات غیرکلامی و سوء برداشت‌های احتمالی از آنها است. برای آنکه زبان‌آموزان بطور عملی با این ارتباطات آشنا شوند، ۷ رهنمود در قالب ۷ فعالیت ارتباطی جالب و هیجان‌برانگیز پیشنهاد شده است. فصل چهارم رابطه «فرهنگ و هویت» را مورد توجه قرار داده است و برای آموزش فرهنگ از این زاویه، ۶ فعالیت ارتباطی را پیشنهاد کرده است. فصل پنجم، به مسئله «شوک فرهنگی و سازگاری میان فرهنگی» پرداخته که یکی از مسائل مبتلا به در آموزش زبان دوم / خارجی است. رهنمودهای پیشنهاد شده برای برطرف کردن شوک فرهنگی و تقویت سازگاری میان فرهنگی فارسی‌آموزان خارجی بسیار راهگشا هستند. این رهنمودها در قالب ۵ فعالیت ارتباطی مؤثر پیشنهاد شده‌اند. در فصل ششم، «روش‌های سنتی آموزش فرهنگ» مورد بحث قرار گرفته است. در این فصل نیز، ۸ رهنمود آموزشی در قالب ۸ فعالیت ارتباطی معرفی شده است. فصل هفتم، رابطه بین «آموزش و فرهنگ» را می‌کاود و در فصل هشتم نیز به رابطه بین «فرهنگ و مسئولیت‌پذیری اجتماعی» توجه شده است. در این دو فصل نیز، مجموعاً ۱۲ رهنمود آموزشی در قالب ۱۲ فعالیت ارتباطی معرفی شده است.

تأجاییکه مترجمان مطلع هستند، کتاب حاضر تنها کتابی است که برای آموزش فرهنگ به زبان فارسی ترجمه شده است. امیدواریم این ترجمه مقدمه تألیف کتاب‌های اصیل و معتبر برای آموزش فرهنگ غنی ایرانی و اسلامی ما به

خارجیان و حتی کودکان ایرانی باشد. این کتاب برای هرکسی که به امر آموزش زبان فارسی اشتغال دارد، سودمند است؛ خصوصاً می‌تواند منبع مناسبی برای درس «مسائل فرهنگی و بینافرهنگی آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان» در مقطع کارشناسی ارشد رشته آزفا باشد.

گروه مترجمان

اسفند ماه ۱۳۹۷

پیشگفتار مؤلفان

با شنیدن کلمهٔ فرهنگ، چه چیزی به ذهنتان خطور می‌کند؟ برخی افراد به یاد بازدید از مکان‌های شگفت‌انگیز و خوردن غذاهای جدید می‌افتند. برخی دیگر مشکلات برقراری ارتباط با افراد فرهنگ‌های دیگر را به خاطر می‌آورند. حال، با شنیدن عبارت آموزش فرهنگ چه چیزی در ذهنتان نقش می‌بندد؟ بعضی از افراد معلمانی را در ذهنشان تجسم می‌کنند که تعطیلات رسمی، اعیاد، غذاها و شخصیت‌های برجستهٔ فرهنگ مقصد را به شاگردانشان می‌آموزند. بعضی دیگر به اهمیت توضیح و توصیف مهارت‌ها و راهکارهای موردنیاز برای ارتباط موفق روزانه در فرهنگ مقصد می‌اندیشند.

کتاب رهنمودهائی برای آموزش فرهنگ موضوعی را مورد کاوش قرار می‌دهد که از زمان انتشار کتاب زبان‌شناسی در میان فرهنگ‌ها^۱ (۱۹۵۷) نوشتهٔ روبرت لادو، توجهٔ معلمان زبان را به خود معطوف ساخته است؛ یعنی ماهیت درهم‌آمیختهٔ فرهنگ و زبان در کلاس زبان. در نوشتن این کتاب، دربارهٔ بهترین شیوه‌های معرفی و توضیح مفاهیم و دلالت‌های واژهٔ فرهنگ برای زبان‌آموزان و معلمان تعمق کردیم. هدف کتاب پیش رو این است که درک خوانندگان را از مفاهیم بنیادی فرهنگ و ارتباطات بینافرهنگی افزایش دهد، آن‌ها را با شیوه‌های آموزش این مفاهیم در کلاس کاملاً آشنا کند و نیز فعالیت‌هائی را فراهم آورد که امکان بحث و تبادل نظر در میان شاگردان را میسر سازند.

کتاب رهنمودهائی برای آموزش فرهنگ تلاش می‌کند که مفهوم فرهنگ و ارتباطات بینافرهنگی را برای مدرسان زبان دوم/خارجی تشریح کند. مطالب و موضوعات آن همگی مبتنی بر پژوهش، تمرین عملی و تجربه است. معلمان به کمک فعالیت‌های ارائه شده در هر فصل آگاهی بینافرهنگی شاگردانشان را بالا می‌برند. ساختار هر فصل به گونه‌ای تنظیم شده است که نخست تعدادی رهنمود برای آموزش و بررسی ابعاد مختلف فرهنگی معرفی می‌شود. سپس پژوهش‌های مرتبط با موضوع مورد بحث قرار می‌گیرند و در پایان برای تسهیل عملکرد کلاسی معلم ایده‌هائی در قالب فعالیت عملی ارائه می‌گردد.

¹ Linguistics Across Cultures

فهرست مطالب

پیشگفتار مترجمان.....	۵
پیشگفتار مؤلفان.....	۹
رهنمودها و فعالیت‌های کتاب در یک نگاه.....	۱۳
فصل اول: بررسی فرهنگ.....	۱۷
فصل دوم: زبان و فرهنگ.....	۴۷
فصل سوم: فرهنگ و ارتباطات غیرکلامی.....	۸۳
فصل چهارم: فرهنگ و هویت.....	۱۱۷
فصل پنجم: شوک فرهنگی و سازگاری میان فرهنگی.....	۱۴۵
فصل ششم: روش‌های سستی آموزش فرهنگ.....	۱۷۱
فصل هفتم: فرهنگ و آموزش.....	۲۰۳
فصل هشتم: فرهنگ و مسئولیت‌پذیری اجتماعی.....	۲۳۳
پیوست الف: جزوه‌ها.....	۲۶۱
پیوست ب: فیلم‌های پیشنهادی در زمینه ارتباطات بینا فرهنگی.....	۳۰۵
واژه‌نامه.....	۳۰۹
منابع.....	۳۲۳

رهنمودها و فعالیت‌های کتاب در یک نگاه

بخش	رهنمود	صفحه	عنوان فعالیت
۱-۱	از زبان‌آموزان بخواهید فرهنگ را طبق دیدگاه خود تعریف کنند.	۲۳	فرهنگ چیست؟
۲-۱	آگاهی زبان‌آموزان از فرهنگ را برانگیزید.	۲۶	بررسی فرهنگ
۳-۱	ابعاد پنهان فرهنگ را آشکار کنید.	۲۹	بررسی توده یخی
۴-۱	به زبان‌آموزان بیاموزید که فرهنگ‌های مختلف یک پدیده را به گونه‌های مختلفی ارزش‌گذاری می‌کنند.	۳۵	شفاف‌سازی ارزش‌های فرهنگی
۵-۱	درک زبان‌آموزان را از کارکرد فرهنگ افزایش دهید.	۴۰	فرهنگ در عمل
۶-۱	آگاهی زبان‌آموزان را از اضطراب ناشی از انطباق فرهنگی برانگیزید.	۴۴	ترندهای مقابله با اضطراب
۱-۲	رابطه بین فرهنگ، زبان و تفکر را تشخیص دهید.	۵۳	توصیف روابط
۲-۲	جوامع زبانی مختلف را شناسایی کنید.	۵۸	زبان جلسات
۳-۲	تأثیر جنسیت بر زبان را درک کنید.	۶۲	مرد می‌گوید، زن می‌گوید
۴-۲	تفاوت‌های بین زبان گفتار و نوشتار را بررسی کنید.	۶۶	نوشتار در مقابل گفتار
۵-۲	معنای بافتی زبان را تشخیص دهید.	۷۱	زبان در بافت
۶-۲	کنش‌های گفتاری موجود در ارتباطات روزمره را شناسایی کنید.	۷۵	نقش‌های زبان
۷-۲	مفهوم وجهه (چهره) را بشناسید.	۷۸	حفظ وجهه
۸-۲	سیک‌ها و سیاق‌های ارتباطی را تشخیص دهید.	۸۱	در را ببند
۱-۳	مفاهیم اساسی ارتباطات غیرکلامی را شناسایی کنید.	۸۹	ابعاد مختلف ارتباط غیرکلامی
۲-۳	پیوند بین ارتباطات کلامی و غیرکلامی را مورد تأکید قرار دهید.	۹۴	هممم؟
۳-۳	با کارکردهای ارتباطات غیرکلامی آشنا شوید.	۹۷	بایست یا برو؟

بخش	رهنمود	صفحه	عنوان فعالیت
۴-۳	به درک زبان‌آموزان از مفهوم فضای فیزیکی کمک کنید.	۱۰۱	فاصله‌ات را از من نگه دار!
۵-۳	مفاهیم گوناگون زمان را معرفی کنید.	۱۰۵	زمان خود را مدیریت کنید
۶-۳	تفاوت‌های بین ارتباطات با زمینه بالا و پایین را مورد تأکید قرار دهید.	۱۰۸	متوجه منظورم نشدی؟
۷-۳	مفاهیم مجاورت‌شناسی، حرکت‌شناسی و حرکات بدنی در ارتباطات غیرکلامی را بررسی کنید.	۱۱۳	چگونه می‌گویید...؟
۱-۴	هویت شخصی خودتان را شناسایی کنید.	۱۲۴	من چه کسی هستم؟
۲-۴	هویت و نقش‌های جنسیتی را بررسی کنید.	۱۲۷	آن زن یا مرد کیست؟
۳-۴	آگاهی زبان‌آموزان را از هویت و نقش‌های اجتماعی بالا ببرید.	۱۳۲	شما چه کسی هستید؟
۴-۴	تفاوت‌های بین هویت‌های فرهنگی را شناسایی کنید.	۱۳۶	من و فرهنگ
۵-۴	تفاوت‌های بین فرهنگ‌های فردگرا و جمع‌گرا را تشخیص دهید.	۱۴۰	تنها یا با دیگران
۶-۴	تأثیر هویت قومیتی را بر هویت اجتماعی نشان دهید.	۱۴۳	هویت‌های قومیتی در فیلم
۱-۵	علل و مراحل شوک فرهنگی را تشخیص دهید.	۱۵۴	مراحل شوک فرهنگی
۲-۵	نشانه‌های شوک فرهنگی را شناسایی کنید.	۱۵۶	نشانه‌های شوک فرهنگی
۳-۵	تأثیرات شوک فرهنگی را خنثی کنید.	۱۶۱	مقابله با شوک فرهنگی
۴-۵	سبک فرهنگی خود را بررسی کنید.	۱۶۵	سبک‌های فرهنگی خودم
۵-۵	تضاد فرهنگی را کاهش دهید.	۱۶۹	امتناع از کلیشه‌ها و تعصبات فرهنگی
۱-۶	از ادبیات برای آشنایی با فرهنگ استفاده کنید.	۱۷۸	مرتب کردن شعر
۲-۶	از هنر برای آشنایی با فرهنگ استفاده کنید.	۱۸۲	مشاهده و بررسی فیلم در کلاس

بخش	رهنمود	صفحه	عنوان فعالیت
۳-۶	زبان‌آموزان را در معرض مصادیق مختلف فرهنگ مقصد قرار دهید.	۱۸۵	شنیدن کی بود مانند دیدن
۴-۶	زبان‌آموزان را به تحقیق دربارهٔ فرهنگ مقصد ترغیب نمایید.	۱۸۸	متخصص کشور
۵-۶	برای کاوش فرهنگ از مهارت‌های حل مسئلهٔ زبان‌آموزان استفاده کنید.	۱۹۱	مفهوم زمان از یک فرهنگ به دیگری فرق می‌کند
۶-۶	زبان‌آموزان را ترغیب کنید تا به ایفای نقش، اجرای نمایش و شبیه‌سازی مسائل فرهنگی بپردازند.	۱۹۴	یک سوء تفاهم فرهنگی؟
۷-۶	زبان‌آموزان را در یادگیری تجربی و تکالیف عینی درگیر کنید.	۱۹۷	بازدید از سوپرمارکت
۸-۶	تعطیلات، جشن‌ها و مراسم مذهبی فرهنگ مقصد را به زبان‌آموزان معرفی کنید.	۱۹۹	جشن تعطیلی
۱-۷	تفاوت بین انتظارات متقابل معلم و شاگرد را در فرهنگ‌های مختلف بررسی کنید.	۲۱۰	رفتار کلاسی
۲-۷	ویژگی‌های کلاس‌های چندفرهنگی را بشناسید.	۲۱۵	اعتماد به نفس در برقراری ارتباط
۳-۷	تفاوت سبک‌های ارتباطی در کلاس را بررسی کنید.	۲۱۸	نشانه‌های مکالمه
۴-۷	با والدین شاگردانتان که اهل فرهنگ‌های مختلف هستند ارتباط برقرار کنید.	۲۲۲	کنفرانس میان‌فرهنگی والد-معلم
۵-۷	به زبان‌آموزان کمک کنید تا خود را با زندگی دانشجویی تطبیق دهند.	۲۲۶	زندگی با هم‌اتاقی‌ها
۶-۷	با دیدگاه‌های فرهنگی مختلف نسبت به امتحان آشنا شوید.	۲۳۰	رفتارهای مناسب در امتحان
۱-۸	جهت آموزش فرهنگ از روش تعلیم انتقادی استفاده کنید.	۲۳۹	چهارگوشه
۲-۸	در کلاس از اصول آموزش چند فرهنگی استفاده کنید.	۲۴۴	تشریک هویت‌ها
۳-۸	حس احترام به تنوع و تفاوت‌های قومیتی را در شاگردانتان به وجود بیاورید.	۲۴۸	احترام به دیگران

بخش	رهنمود	صفحه	عنوان فعالیت
۴-۸	تعادل قدرت و نقش‌های معلم و شاگرد را بررسی کنید.	۲۵۱	تعادل قدرت در کلاس
۵-۸	در کلاس مسائل جدل‌برانگیز را با احترام مدیریت کنید.	۲۵۵	موضوعات جدل‌برانگیز
۶-۸	مفاهیم مسئولیت‌پذیری اجتماعی، اصول اخلاقی و حقوق بشر را معرفی کنید.	۲۵۸	اندیشیدن دربارهٔ صلح / اقدام به ایجاد صلح

فصل اول بررسی فرهنگ

به پرسش‌های زیر توجه کنید:

- با شنیدن کلمهٔ فرهنگ به چه چیزی می‌اندیشید؟
- از تعامل با افراد فرهنگ‌های دیگر چه تجربه‌ای دارید؟
- آیا تاکنون در فرهنگ دیگری زندگی کرده‌اید؟ اگر چنین است، چه خاطراتی از آن را به یاد دارید؟

بسیاری از معلمان زبان انگلیسی تعاملات میان‌فرهنگی را تجربه کرده‌اند. ممکن است به کشورهای دیگر سفر کرده، در آنجا زندگی و یا کار کرده و یا صرفاً دربارهٔ زبان‌ها و فرهنگ‌های دیگر مطالعه کرده باشند. اگرچه همهٔ ما ممکن است این نوع تعاملات را تجربه کرده باشیم، شاید نتوانیم نقش فرهنگ در زندگی خود و شاگردانمان را به‌یاد بیاوریم. در این فصل، امیدواریم آگاهی خوانندگان از فرهنگ و ماهیت آن، تأثیرات غیرمنتظرهٔ آن بر زندگی خود و نحوهٔ ارتباط خودمان با افراد دیگر فرهنگ‌ها را بالا ببریم.

کلاس آموزش زبان دوم / خارجی مکانی است که در آن فرهنگ‌های مختلف در تعامل با هم قرار می‌گیرند. در این مکان، زبان‌آموزان ضمن فراگیری زبان و فرهنگ جدید، هر کدام تجربه و پیشینهٔ فرهنگی خود را به همراه می‌آورند که البته ممکن است با پیشینهٔ فرهنگی دیگر اعضای کلاس و معلم متفاوت باشد. آن‌ها غالباً نقش فرهنگ در آموزش و یادگیری زبان را درک نمی‌کنند. ما، در جایگاه معلم، موظفیم نه تنها زبان‌آموزان را با زبان مقصد و فرهنگ آن آشنا کنیم، بلکه باید از تأثیری که فرهنگ بر زندگی روزمره آن‌ها دارد آگاه باشیم.

رهنمودهایی جهت بررسی فرهنگ

شش رهنمود ارائه شده در این فصل، پیشنهادهایی ویژه‌ای را به معلمان می‌دهند که به واسطهٔ آن‌ها زبان‌آموزان را به آگاه‌مندی از نقش و تأثیر فرهنگ - چه فرهنگ خود، چه دیگران - تشویق می‌نمایند. برای هر رهنمود، ضمن شرح مختصری از پیشینهٔ پژوهشی با آن، ایده‌های عملی را برای استفادهٔ کلاسی ارائه می‌دهیم.